

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **J. B.**, bývajúcej v L., proti odporcovi **J. B.**, bývajúcemu v L., o **vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 19 Nc 1512/98, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2000 sp. zn. 11 Co 120/00, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava uznesením z 3. septembra 1999 č.k. 19 Nc 1512/98-9 konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zastavil (§ 43 ods. 2 O.s.p.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že navrhovateľka napriek výzvam súdu z 2. júna 1998 a z 26. októbra 1998 (doručenej jej 2. novembra 1998) svoje podanie podľa poučenia súdu v určenej lehote (14 dní) neopravila, pričom na následky jeho nedoplnenia (zastavenie konania) bola upozornená. Bez nedoplnenia návrhu a neodstránenia jeho nedostatkov nebolo možné v konaní pokračovať. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Trnave uznesením z 31. mája 2000 sp. zn. 11 Co 120/00 odvolanie navrhovateľky ako oneskorene podané odmietol (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Obsahom spisu mal preukázané, že navrhovateľke bolo uznesenie súdu prvého stupňa doručené do vlastných rúk prostredníctvom polície 13. decembra 1999 a posledným dňom pätnásťdňovej lehoty na podanie odvolania (§ 204 ods. 1 veta prvá O.s.p.) bol 28. december 1999 (utorok). Odvolanie z 27. decembra 1999 ale navrhovateľka podala na pošte (pod číslom R 490) až

30. decembra 1999, teda oneskorene. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala (28. decembra 2000) dovolanie navrhovateľka. Navrhla jeho zrušenie a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu (zastavením konania) jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pretože podať odvolanie v zákonom stanovenej lehote na pošte nemohla z dôvodu práceneschopnosti. Dodala, že predmetom konania je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a keďže rozsudok Okresného súdu Trnava z 22. júna 1995 č.k. 9 C 218/94, ktorým bolo rozvedené jej manželstvo s odporcom, nadobudol právoplatnosť dňom 28. júna 1995, nemohla by už (po uplynutí trojročnej lehoty) podať ďalší takýto návrh.

Odporca (vo vyjadrení zo 16. júla 2012) namietal uplynutie lehoty na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdom a poukázal na dohodu uzavretú s navrhovateľkou dňa 7. februára 2001, ktorou bolo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vyporiadané. Navrhol preto dovolanie ako bezpredmetné a špekulatívne zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide

o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie, teda uznesenie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z uvedených uznesení. Preto nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu vyplývajúcu z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľka nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení vyvodit' nemožno.

So zreteľom na navrhovateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zaoberal jej námietkou, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p. Teda, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne

odmietne odvolanie ako oneskorene podané (pozri R 23/1994). Odmietnutie odvolania súdom v dôsledku nesprávneho posúdenia zákonnej lehoty na jeho podanie znamená totiž zabránenie uplatňovania práva a porušenie princípov spravodlivého procesu zakotvených v čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (pozri II. ÚS ČR 540/03).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom do 31. augusta 2003) odvolanie sa podáva do pätnástich dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že za skutočnosť určujúcu začiatok lehoty na podanie odvolania treba považovať deň doručenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 57 ods. 1 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

Podľa § 57 ods. 2 druhá veta ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Podľa § 47 ods. 1 O.s.p. do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých to ustanovuje zákon a iné písomnosti, ak to nariadi súd.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľke bolo uznesenie súdu prvého stupňa doručené do vlastných rúk prostredníctvom Obvodného oddelenia PZ Hlohovec 13. decembra 1999 (č.l. 13 spisu). Posledným dňom zákonnej pätnásťdňovej lehoty na podanie odvolania bol 28. december 1999 (utorok). Odvolanie ale navrhovateľka podala na pošte (pod podacím číslom R 490) až 30. decembra 1999 (č.l. 14 spisu), teda oneskorene.

Na tom nič nemení tvrdenie navrhovateľky, že odvolanie nemohla podať včas, lebo bola práceneschopná. Navrhovateľka mohla do pätnásť dní po odpadnutí prekážky brániacej jej v podaní odvolania žiadať o odpustenie zmeškania lehoty (§ 58 O.s.p.), čo však neurobila.

Vychádzajúc z uvedeného, ak odvolací súd odmietol odvolanie navrhovateľky podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané, neodňal jej tým možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V danom prípade prípustnosť dovolania navrhovateľky nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný, odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešnému odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. septembra 2012

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová